

บทที่ 4

ผลการศึกษา และการอภิปรายผล

ผลการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์เกษตรในจังหวัดนครปฐม โดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ตามแบบสอบถามด้านแหล่งท่องเที่ยว และด้านผลิตภัณฑ์เกษตร จาก 118 ตำบล ใน 7 อำเภอ (อำเภอเมืองนครปฐม, นครชัยศรี, สามพราน, พุทธมณฑล, กำแพงแสน ดอนตูม และบางเลน) สามารถประมวลข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวได้ 5 ด้าน คือ 1) ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว 2) สถานภาพของแหล่งท่องเที่ยว 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว 5) การมีส่วนร่วมของชุมชนกับแหล่งท่องเที่ยว ดังแสดงในตารางที่ 1, 2, 3, 4, 5, และ 6

ตารางที่ 1 แสดงประเภทของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 146 แห่งในจังหวัดนครปฐม ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 87 แห่ง รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 45 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 14 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 146 แห่ง มีชื่อเสียงในระดับมากที่สุด 20 แห่ง มาก 44 แห่ง ปานกลาง 51 แห่ง น้อย 24 แห่ง และน้อยที่สุด 7 แห่ง

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยว 46 แห่ง ที่มีความร่วมมือจากชุมชนในขณะนี้ 100 แห่ง ไม่มีความร่วมมือจากชุมชน

ส่วนองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ นักท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนอื่น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) องค์ประกอบของนักท่องเที่ยวมีแหล่งท่องเที่ยว 29 แห่ง ที่ได้รับการประเมินว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในปริมาณหนาแน่นมีความเหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัยสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และมีความคุ้มค่า ในระดับมากที่สุด มี 53 แห่ง ในระดับมาก มี 35 แห่ง ในระดับปานกลาง มี 14 แห่ง ในระดับน้อย และ 15 แห่ง ในระดับน้อยที่สุด

2) องค์ประกอบด้านการคมนาคมขนส่งมีการประเมินความสะดวกความปลอดภัย ความเชื่อมโยงกับตัวเมือง และรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีแหล่งท่องเที่ยว 33 แห่ง ที่ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด ในระดับมากมี 72 แห่ง ระดับปานกลางมี 32 แห่ง ระดับน้อยมี 9 แห่ง และน้อยที่สุดไม่มี

3) องค์ประกอบด้านการโครงสร้างพื้นฐานมีการประเมินระบบไฟฟ้า ประปา ที่พัก ระบบการสื่อสาร ที่จอดรถ ห้องสุขา ร้านของที่ระลึก จุดบริการข้อมูล และรับแจ้งเหตุ พบว่าสถานที่

ท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินว่ามีความพร้อมในระดับมากที่สุด 34 แห่ง มาก 72 แห่ง ปานกลาง 27 แห่ง น้อย 11 และน้อยที่สุด 2 แห่ง

4) องค์ประกอบด้านระบบสนับสนุนอื่น เช่น ความสะดวก ในเรื่องการบริหาร ด้านการธนาคาร ไปรษณีย์ สถานพยาบาล จุดรับฝากของ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล พบว่ามีท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินว่ามีความพร้อมในระดับมากที่สุด 30 แห่ง มาก 47 แห่ง ปานกลาง 26 แห่ง น้อย 12 แห่ง และน้อยที่สุด 31 แห่ง

เมื่อประเมินภาพรวมของทุกองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว จากนักท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนอื่น ๆ ดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินว่ามีศักยภาพในระดับมากที่สุด 32 แห่ง ระดับมาก 65 แห่ง ปานกลาง 33 แห่ง น้อย 14 แห่ง และน้อยที่สุด 2 แห่ง (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 2 แสดงผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหารของจังหวัดนครปฐม ใน 7 อำเภอ พบว่ามีผลิตภัณฑ์เกษตร 112 ชนิด ผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 110 ชนิด และนำเข้าจากภายนอก 2 ชนิด เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพในระดับมากที่สุด 25 ชนิด ระดับมาก 45 ชนิด ปานกลาง 36 ชนิด น้อย 5 และน้อยที่สุด 1 ชนิด

การประเมินผลิตภัณฑ์เกษตรระดับแก่นผลิตภัณฑ์ โดยประเมินจากความสด เนื้อ สี กลิ่น รสชาติ และเปลือก เช่น เปลือกที่มีความมันเงา ไม่เหี่ยว พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 26 ชนิด ระดับมาก 46 ชนิด ระดับปานกลาง 27 ชนิด ระดับน้อย 9 ชนิด และน้อยที่สุด 4 ชนิด

ส่วนระดับผลิตภัณฑ์แท้จริง ประเมินจากตราสินค้าเป็นที่รู้จัก การรับรองคุณภาพภายนอก สอดคล้องผลิตภัณฑ์ ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ คงทน รักษาความสดใหม่ ป้องกันการกระเทือน พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด 19 ชนิด ระดับมาก 39 ชนิด ระดับปานกลาง 20 ชนิด ระดับน้อย 13 ชนิด และน้อยที่สุด 21 ชนิด

สำหรับระดับส่วนควบของผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งประเมินจากการบริการหลังการขาย การประกันคุณภาพ การสั่งซื้อที่สะดวก การสั่งซื้อจำนวนมาก ระบบเงินเชื่อเพื่อการชำระสินค้า การจัดส่งสินค้า พบว่าได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 9 ชนิด ระดับมาก 33 ชนิด ระดับปานกลาง 27 ชนิด ระดับน้อย 18 ชนิด และน้อยที่สุด 25 ชนิด

โดยสรุปพบค่าเฉลี่ยรวมความเป็นสินค้าเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุด 19 ชนิด ระดับมาก 35 ชนิด ระดับปานกลาง 29 ชนิด ระดับน้อย 15 ชนิด และน้อยที่สุด 14 ชนิด (แสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 แสดงผลผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม้ใช้อาหาร จำนวน 60 ชนิด โดยมีผลผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 56 ชนิด และนำเข้าจากภายนอก 4 ชนิด พบว่าเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในระดับมากที่สุด 18 ชนิด ระดับมาก 23 ชนิด ปานกลาง 16 ชนิด น้อย 3 ชนิด และไม่มีน้อยที่สุด

การประเมินผลผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม้ใช้อาหารในระดับแก่นผลผลิตภัณฑ์ โดยประเมินจากความคงทน ความสวยงาม และความคุ้มค่า พบว่ามีผลผลิตภัณฑ์เกษตรที่ไม่ใช่ประเภทอาหารได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 32 ชนิด ระดับมาก 18 ชนิด ระดับปานกลาง 8 ชนิด ระดับน้อย 1 ชนิด และน้อยที่สุด 1 ชนิด

ส่วนระดับความเป็นผลผลิตภัณฑ์อาหารที่แท้จริง ได้แก่ตราสินค้าเป็นที่รู้จัก สอดคล้องผลผลิตภัณฑ์ สวยงาม รักษาความสดใหม่ ป้องกันการกระเทือน พบว่ามีผลผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด 9 ชนิด ระดับมาก 18 ชนิด ระดับปานกลาง 10 ชนิด ระดับน้อย 6 ชนิด และน้อยที่สุด 17 ชนิด

ในระดับส่วนควบของผลผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งประเมินจากการบริการหลังการขาย การประกันคุณภาพ การสั่งซื้อที่สะดวก การสั่งซื้อ จำนวนมาก เป็นเงินเชื่อ พบว่าได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 16 ชนิด ระดับมาก 18 ชนิด ระดับปานกลาง 12 ชนิด ระดับน้อย 5 ชนิด และน้อยที่สุด 9 ชนิด

ทั้งนี้พบค่าเฉลี่ยรวมความเป็นสินค้าเกษตรประเภทไม้ใช้อาหาร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 12 ชนิด ระดับมาก 16 ชนิด ระดับปานกลาง 12 ชนิด ระดับน้อย 15 ชนิด และน้อยที่สุด 5 ชนิด (แสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 4 แสดงประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์และประชาพิจารณ์ จำนวน 31 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 17 แห่ง รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 8 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 31 แห่ง พบว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับมากที่สุด 7 แห่ง มาก 5 แห่ง ปานกลาง 11 แห่ง น้อย 7 แห่ง และน้อยที่สุด 1 แห่ง (ดังตารางที่ 4)

แหล่งท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมของชุมชนในระดับมากที่สุด 3 แห่ง มาก 12 แห่ง ปานกลาง 8 แห่ง น้อย 7 แห่ง และน้อยที่สุด 1 แห่ง

ส่วนองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย นักท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน และการสนับสนุนอื่น ๆ พบว่า

1) องค์ประกอบของนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยว 31 แห่ง ที่ได้รับการประเมินว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในปริมาณหนาแน่นมีความเหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัยสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และมีความคุ้มค่า ในระดับมากที่สุด 8 แห่ง ในระดับมากมี 11 แห่ง ในระดับปานกลาง มี 11 แห่ง และในระดับน้อย 1 แห่ง ส่วนในระดับน้อยที่สุดไม่มี

2) องค์ประกอบด้านการคมนาคมขนส่งมีการประเมินความสะดวกความปลอดภัย ความเชื่อมโยงกับตัวเมืองกระจายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง ที่ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด 17 แห่ง ในระดับมาก 8 แห่ง ในระดับปานกลาง 2 แห่ง ระดับน้อย ส่วนในระดับน้อยที่สุดไม่มี

3) องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยประเมินจากระบบไฟฟ้า ประปา ที่พัก ระบบการสื่อสาร ที่จอดรถ ห้างสรรพสินค้า ร้านของที่ระลึก จุดบริการข้อมูล และรับแจ้งเหตุ พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินว่ามีความพร้อมในระดับมากที่สุด 2 แห่ง ระดับมาก 11 แห่ง ระดับปานกลาง 11 แห่ง และระดับน้อย 7 แห่ง ส่วนในระดับน้อยที่สุดไม่มี

4) องค์ประกอบด้านระบบสนับสนุนอื่น เช่น ความสะดวกในเรื่องการบริการ ด้านธนาคาร ไปรษณีย์ สถานพยาบาล จุดรับฝากของ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล พบว่าไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินว่ามีความพร้อมในระดับมากที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก 2 แห่ง ระดับปานกลาง 10 แห่ง ระดับน้อย 12 แห่ง และระดับน้อยที่สุด 7 แห่ง

เมื่อประเมินภาพรวมของทุกองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว จากนักท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนอื่น ๆ โดยสรุปพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่

ได้รับการประเมินว่ามีศักยภาพในระดับมากที่สุด 1 แห่ง ระดับมาก 10 แห่ง ระดับปานกลาง 15 แห่ง และระดับน้อย 5 แห่ง ส่วนในระดับน้อยที่สุดไม่มี

ทั้งนี้เมื่อจัดอันดับที่มีศักยภาพและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว 10 อันดับแรกได้แก่ พระปฐมเจดีย์ สวนสามพราน ฟาร์มจระเข้ และลานแสดงช้าง ตลาดบางหลวงบ้านเก่าเหล่าเต็งไม้ รศ. 122 พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยาเขตกำแพงแสน) พระราชวังสนามจันทร์ ตลาดน้ำวัดลำพญา และตลาดเก้าริมน้ำ วัดไร่ขิง พิพิธภัณฑ์วิถีชีวิตชาวนาไทย

จากการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อมุ่งเน้นหาจุดแข็ง โอกาสในการพัฒนา จุดอ่อน และอุปสรรคของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจ 10 ลำดับแรก สามารถสรุปได้ดังนี้

อันดับที่ 1 พระปฐมเจดีย์

จุดแข็ง/โอกาส

วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร มีจุดแข็งในด้านความมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดีและเคารพศรัทธาของชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยที่มีคุณค่าแสดงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และทางพุทธศาสนาที่ยาว นาน เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และ พระอัฐิของรัชกาลที่ 6 สถานที่ตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองนครปฐมบริเวณวัดพระปฐมเจดีย์ ใช้เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมในช่วงงานเทศกาลต่าง ๆ ของจังหวัดนครปฐม และเป็นศูนย์รวมตลาดเช้าพระเครื่องที่มีชื่อเสียง นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงง่าย สะดวก บริเวณวัดมีพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ปัจจุบันนโยบายของประเทศมุ่งเน้นให้กระตุ้นภาวะเศรษฐกิจโดยการสนับสนุนให้ท่องเที่ยวภายในประเทศ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจขณะนี้ที่นักท่องเที่ยวเลือกเที่ยวสถานที่ที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย องค์พระปฐมเจดีย์จึงจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้ทั้งทำบุญและซื้อของฝากภายใน 1 วัน

จุดอ่อน/อุปสรรค

ปัจจุบันแม้จะมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมองค์พระปฐมเจดีย์เป็นจำนวนมากทั้ง ชาวไทยและชาวต่างชาติ พบว่าส่วนใหญ่เป็นลักษณะมากราบไหว้องค์พระเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการเดินเที่ยวชมจุดสำคัญต่าง ๆ ที่มีอยู่ในบริเวณวิหารองค์พระ เนื่องจากยังขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ขององค์พระที่ชัดเจน รวมถึงข้อมูลโบราณวัตถุสำคัญต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ซึ่งประดิษฐาน และเก็บรักษาไว้ที่บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ การมาเที่ยวส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะมากันเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะช่วงเทศกาล แม้พื้นที่บริเวณโดยรอบจะรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก แต่จะประสบปัญหาด้านความแออัดของการจัด

ระเบียบการจราจร สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ รวมถึงสภาพภูมิทัศน์ยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้เกิดความ เป็นระเบียบ ความสะอาดในบริเวณรอบพื้นที่ การแก้ไขปรับปรุงยังทำได้ไม่คล่องตัวเท่าที่ควร แม้ จะมียงบประมาณในการบริหารจัดการแต่ยังขาดการวางแผนในระยะยาว เนื่องจากมีกลุ่มคณะ บุคคลที่บริหารจัดการดูแลผลประโยชน์อย่างชัดเจน จึงทำให้บางครั้งมีข้อจำกัดที่หน่วยงานอื่น ๆ ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อปรับปรุงบริเวณโดยรอบขององค์พระปฐมเจดีย์

อันดับที่ 2 สวนสามพราน

จุดแข็ง/โอกาส

มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังสถานที่ได้ง่าย ทั้งยังมีรูปแบบการบริหารงานที่ดี เป็นระบบครบครัน สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทันท่วงที และมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี

จุดอ่อน/อุปสรรค

ยังไม่มี ความหลากหลายด้านผลิตภัณฑ์การแสดงเร่งมีความรีบเกินไป ไม่ชัดเจนด้าน ประเพณี นอกจากนี้สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศ ได้ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวอย่างมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาเที่ยว เนื่องจาก สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่

อันดับที่ 3 ฟาร์มจระเข้ และลานแสดงช้าง

จุดแข็ง/โอกาส

มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้ง่าย อีกทั้งยังมี รูปแบบการบริหารงานที่ดี และรวดเร็ว เนื่องจากเป็นหน่วยงานของเอกชน จึงสามารถดำเนินการ เองได้ทั้งหมดและมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนได้ตามเหตุการณ์ รวมทั้งมีเงินลงทุนในการ ดำเนินการสูง นอกจากนี้การจัดสถานที่บริเวณภายในนี้เหมาะสม ร่มรื่นมีการประชาสัมพันธ์ รูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นการแสดงช้าง จระเข้ ที่เป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนที่อื่น ทำให้สามารถ ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ และทุกวัยได้เป็นอย่างดี ยังมีสถานที่ซึ่งเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวใกล้เคียงทำให้สามารถจัดรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ เดินทางมาเที่ยวได้ง่าย

จุดอ่อน/อุปสรรค

ความสะดวกภายในสวนสัตว์มีน้อย เช่น การดูและช้างและเสือ ที่สำคัญราคาเข้าชมสูง สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ แต่สถานที่นั่งชมกลับไม่เพียงพอ ปัญหาที่พบ สำหรับนักท่องเที่ยวเด็กชาวต่างชาติ ตัวสูงจึงถูกเก็บค่าผ่านประตูในราคาผู้ใหญ่ จึงทำให้ผู้ปกครองรู้สึกไม่พอใจ)

สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น เช่น สวนสามพราน เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก

อันดับที่ 4 ตลาดบางหลวงบ้านเก่าเหล่าเต็งไม้ รศ 122

จุดแข็ง/โอกาส

มีวัฒนธรรม (ไทย-จีน) อันเก่าแก่ ทั้งยังสามารถรักษาและสืบสานไว้ได้ เช่น ประเพณีแห่ธงไหว้พระจันทร์ ตรุษจีน โดยตลาดมีอายุเก่าแก่อถึง 106 ปี มีสถาปัตยกรรมอาคารไม้เก่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 นอกจากนั้นยังมีอาหารโบราณต่างๆ อาทิเช่น ซุนเปี้ย ก๋วยเตี๋ยว ข้าวเกรียบปากหม้อ ขนมจีน และเป็ดพะโล้ โดยชาวชุมชนยังคงวิถีการดำเนินชีวิตสืบต่อมาถึงปัจจุบัน จึงมีแนวโน้มการท่องเที่ยวในลักษณะตลาดโบราณ และยังเป็นจุดดึงดูดที่สร้างความน่าสนใจหากตัวตลาดได้รับการพัฒนาที่มากขึ้น นอกจากนั้นการถ่ายทำรายการทีวี และการสนับสนุนจากสื่อต่างๆ ช่วยเพิ่มความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวภายนอกพื้นที่เป็นอันมาก

จุดอ่อน/อุปสรรค

คณะผู้บริหารดำเนินการไม่ต่อเนื่องยังขาดการประสานงานที่ระหว่างชุมชนด้วยกัน นอกจากนั้นในเรื่องการเดินทางเข้าถึงโดยรถยนต์ใช้เวลานาน เนื่องจากที่ตั้งห่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ทำให้ไม่สามารถรวมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้การจัดเที่ยวชมตลาดบางหลวงเพียงแหล่งเดียว จึงไม่คุ้มค่าสำหรับการมาเที่ยวชม นอกจากนี้ป้ายบอกทางจากเส้นทางภายนอกยังมีจำนวนน้อย ขาดงบประมาณ ขาดการประชาสัมพันธ์ เส้นทางเดินทางลำบาก ทั้งภัยธรรมชาติทำให้เกิดน้ำท่วมได้ง่าย

อันดับที่ 5 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่

จุดแข็ง/โอกาส

เป็นพิพิธภัณฑสถานที่ทำให้ความรู้แก่ชุมชน มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเนื่องจากมี การทำงานในรูปแบบเครือข่าย ทั้งยังมีการสนับสนุนร้านค้าจากภายนอกให้เข้ามาจำหน่ายได้จึง เป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน นอกจากนี้มีการเดินทางสะดวกจึงสามารถเชื่อมโยงไปยัง จุดอื่นได้ และสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับสากลได้ หากต้องมีการพัฒนาในด้าน ภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น

จุดอ่อน/อุปสรรค

ความหลากหลายของสินค้าที่ระลึกมีน้อย ผลิตภัณฑ์ที่เข้ามาจำหน่ายไม่มีการจำกัดและ รับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์เฉพาะจังหวัดนครปฐม ดังนั้นผลิตภัณฑ์ส่วนมาก จึงมาจากที่อื่น นอกจากนี้ป้ายบอกเส้นทางมีน้อย และร้านค้าชุมชนขาดความเป็นระเบียบ

อันดับที่ 6 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

จุดแข็ง/โอกาส

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีความพร้อมของศักยภาพในด้าน สถานที่ แหล่งทรัพยากรต่าง ๆ และองค์ความรู้ที่น่าสนใจ รวมทั้งมีที่พักรองรับ นักท่องเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อนได้อย่างสะดวกสบาย สถานที่มีความปลอดภัยสูง และมีเส้นทาง การคมนาคมที่สะดวก และเป็นเส้นทางที่ผ่านไปยังจังหวัดใกล้เคียงได้

นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียง สามารถค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ยังมีแผนในการพัฒนา ศักยภาพขององค์กรต่อไปในอนาคต รวมทั้งการได้รับโอกาสให้ได้รับการพัฒนาเป็นสนามกีฬา กลางของจังหวัดนครปฐม จึงทำให้มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มีโอกาสจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอนาคต

จุดอ่อน/อุปสรรค

สำหรับจุดอ่อน พบว่า ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์ หรือแผนที่บอกเส้นทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งการทำป้ายประชาสัมพันธ์ บริเวณภายนอกมหาวิทยาลัยที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวภายในมหาวิทยาลัยที่สำคัญของการ

เป็นสถานที่ราชการ ทันทีให้สามารถดำเนินการได้เฉพาะวันและเวลาราชการเท่านั้น จึงทำให้จุดเรียนรู้ต่าง ๆ ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ และอุปสรรคที่สำคัญคือ นักท่องเที่ยวทั่วไปไม่ทราบว่าภายในมหาวิทยาลัยแห่งนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

อันดับที่ 7 พระราชวังสนามจันทร์

จุดแข็ง / โอกาส

พระราชวังสนามจันทร์ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยศิลปากร และจังหวัดนครปฐม พระราชวังสนามจันทร์เป็นโบราณสถานประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครปฐม จึงเป็นจุดเที่ยวชมและเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยมีพระที่นั่ง พระราชวังต่างๆ รวมถึง อนุสาวรีย์ พระราชวังสนามจันทร์ ที่มีชื่อเสียง พื้นที่โดยรอบมีบรรยากาศร่มรื่น สงบ เหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงพักผ่อน และออกกำลังกาย

จุดอ่อน / อุปสรรค

พระราชวังสนามจันทร์ ประกอบไปด้วยพระที่นั่ง พระตำหนักต่าง ๆ จำนวนมาก แต่ยังคงขาดป้ายแสดงข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ประวัติความเป็นมาเชิงประวัติศาสตร์ บริเวณโดยรอบยังขาดร้านค้าเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น ร้านอาหาร ร้านของที่ระลึก และขาดการมีกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงอัตราค่าเข้าชม และค่าเช่ารถไฟฟ้าค่อนข้างสูง ทั้งนี้ในเชิงการพัฒนาปรับเปลี่ยนอาจทำได้ยากเนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของสำนักพระราชวัง นอกจากนี้มีข้อคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพระราชวังขาดใจรักในบริการ โดยไม่ยิ้มแย้มและไม่ให้ความร่วมมือกับนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร

อันดับที่ 8 ตลาดน้ำวัดลำพญา และตลาดเก่าริมน้ำ

จุดแข็ง/โอกาส

การคมนาคมสะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความหลากหลายในอาหารที่มีจำหน่ายในตลาดทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสนใจตลาดเป็นอย่างมาก ประกอบกับการขึ้นป้ายโฆษณาและการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ มีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมโดยตรง นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารตลาดมีความเข้มแข็ง หากมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้มากขึ้นจะทำให้มีโอกาสในการเติบโตเป็นอย่างมาก

จุดอ่อน/อุปสรรค

ตลาดน้ำวัดลำพญาขาดประวัติความเป็นมาเนื่องจากเป็นการจัดตั้ง แต่หากนำเสนอหรือเชื่อมโยงเรื่องราวกับตลาดเก่าริมน้ำซึ่งอยู่ใกล้เคียงกันให้มากขึ้นจะสร้างความดึงดูดได้นอกจากนั้นที่จอดรถยังไม่เพียงพอกับความต้องการ แพที่ขายอาหารเริ่มแออัด โดยเฉพาะในช่วงฤดูน้ำหลากหรือน้ำขึ้นสูงจะส่งผลกระทบต่อตลาดโดยตรงเนื่องจากแพอาหาร และเรือขายอาหารอยู่ในแม่น้ำท่าจีนทั้งหมด นักท่องเที่ยวจึงได้รับความไม่สะดวกในการเที่ยวชม ซึ่งอาจเกิดอันตรายได้

อันดับที่ 9 วัดไร่ขิง

จุดแข็ง/โอกาส

เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความเคารพ เพื่อมาสักการบูชา สามารถทำบุญและทำทานได้ มีที่จอดรถกว้างขวางเพียงพอ มีเส้นทางท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งอื่นได้ เช่น ตลาดน้ำดอนหวาย ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพราน

จุดอ่อน/อุปสรรค

การจัดการเรื่องความปลอดภัยด้านทรัพย์สินยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากมีรถยนต์ที่เข้ามาจอดภายในวัดหลายบ่อยครั้ง สถานที่จอดรถไม่เพียงพอในช่วงเทศกาล สำหรับช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในวัดมีน้อย

อันดับที่ 10 พิพิธภัณฑ์วิถีชีวิตชาวนาไทย

จุดแข็ง/โอกาส

เป็นสถานที่ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวนาไทยในอดีตเจ้าของสถานที่เป็นผู้มีความรู้และภูมิปัญญาจึงสามารถให้ข้อมูลรายละเอียดแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี มีสินค้าที่ระลึกจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว เช่น เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม และสามารถเชื่อมโยงเป็นเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้

จุดอ่อน/อุปสรรค

บริเวณภายในพิพิธภัณฑ์มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก เวลาในการเข้าชม หรือเปิด-ปิดไม่แน่นอน เนื่องจากเป็นการบริหารจัดการในรูปแบบครอบครัว นอกจากนี้มีป้ายบอกเส้นทางจำนวนน้อย

จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 30 คน พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีความสนใจ มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม ที่แสดงถึงวิถีชีวิตไทย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เช่น พระราชวัง พระเจดีย์และวัด ตลาดน้ำ (ดูตารางภาคผนวกที่ 4)

นอกจากนี้พบความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม: กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว

1.1 สิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครปฐม

5 ใน 6 รายของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเห็นว่าสิ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่นั้น ๆ อันดับแรกคือลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นโบราณสถาน ตลอดจนโบราณวัตถุ และอาจรวมถึงมีความเป็นพิพิธภัณฑสถาน หมายถึงนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่จะเที่ยวชม ได้ความรู้ และซึมซับบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ นอกจากนี้กลุ่มผู้ประกอบการครึ่งหนึ่งเห็นว่านอกจากความเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ แล้ว นักท่องเที่ยวยังเลือกเข้ามาท่องเที่ยวเพื่อลิ้มรสอาหารไทยตามรสนิยมและความชอบของตน อย่างไรก็ตามก็มีผู้ประกอบการเพียง 1 รายที่แสดงความคิดเห็นว่านักท่องเที่ยวเลือกมาเที่ยวชมเนื่องจากเป็นแหล่งซื้อขายสินค้า

1.2 สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมไปเที่ยวมากที่สุด

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบในจังหวัดนครปฐมพบว่า องค์พระปฐมเจดีย์ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอันดับแรกที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติความคิดเห็นของผู้ประกอบการ 6 ใน 7 รายเห็นว่านักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด รองลงมาอันดับสองคือฟาร์มจระเข้ 2 ใน 7 ราย อันดับสามคือ สวนสามพราน ซึ่งมีผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็น 2 ใน 7 รายเช่นกัน อย่างไรก็ตามก็มีการเรียงลำดับสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมไปเที่ยวกันมากตามความคิดเห็นผู้ประกอบการทั้ง 7 รายอาจมีการสลับอันดับไปมา ซึ่งโดยภาพรวมนั้นสามารถกล่าวได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติไปเที่ยวชม ได้แก่ องค์พระปฐมเจดีย์ ฟาร์มจระเข้ สวนสามพราน วัดไร่ขิง ตลาดน้ำวัดดอนหวาย พิพิธภัณฑสถานหุ้न्छี้ฝั้ง และพระราชวังสนามจันทร์

1.3 สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความประทับใจมากที่สุด

ผลการศึกษายังพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ อันดับแรกคือองค์พระปฐมเจดีย์ซึ่งมีความสอดคล้องกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว นิยมไปเที่ยวมากที่สุด นั่นหมายถึงองค์พระปฐมเจดีย์สามารถตอบสนองของความพึงพอใจให้แก่ นักท่องเที่ยวได้ สำหรับอันดับสองของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมที่สร้างความประทับใจ ให้แก่นักท่องเที่ยวนั้นมีสัดส่วนที่เท่ากันคือฟาร์มจระเข้และสวนสามพราน เนื่องจากนักท่องเที่ยว มีโอกาสชมการแสดงที่สถานที่นั้นๆ จัดไว้ นอกจากนี้ยังพบสถานที่ต่างๆ กันซึ่งการจัดเรียงลำดับ อาจมีความกระจายกันไปในแต่ละความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ได้แก่ วัดไร่ขิง พิพิธภัณฑ์หุ่น ขี้ผึ้ง และพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ต่างเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาเที่ยวกันมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าตลาดนำวัดดอนหวายไม่ ติดอันดับเป็นสถานที่ที่สร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว

1.4 จุดแข็งของจังหวัดนครปฐมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

สำหรับจุดแข็งของจังหวัดนครปฐมตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวใน จังหวัดนครปฐมพบว่ามีความหลากหลายเป็นอย่างมาก โดยมีทั้งกลุ่มที่เห็นว่าจังหวัดนครปฐมมี จุดแข็งและไม่มีจุดแข็ง ซึ่งกลุ่มที่เห็นว่ามีความแข็งแรงนั้นส่วนหนึ่งเห็นพ้องกันว่าสถานที่ท่องเที่ยวใน จังหวัดนครปฐมนั้นสามารถเที่ยวได้แล้วเสร็จภายในหนึ่งวัน (One-day trip) ทั้งยังมีเส้นทาง เชื่อมโยงกัน (Route) รองลงมาเห็นว่าการคมนาคมมีความสะดวกเป็นอย่างมากจึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงได้ไม่ยาก และขณะเดียวกันบางผู้ประกอบการยังเห็นว่าองค์ พระปฐมเจดีย์นั้นเป็นจุดแข็งของจังหวัดที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชม ซึ่งจุดนี้ถือว่ามี เหตุผลและมีความสอดคล้องกับความเป็นทั้งสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยว มากที่สุดและยังสามารถสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ อย่างไรก็ตาม เป็นที่ น่าเสียที่กลุ่มผู้ประกอบการซึ่งแสดงความคิดเห็นว่าจังหวัดนครปฐมนั้นไม่มีจุดแข็งนั้นแต่ไม่ สามารถอธิบายเหตุผลประกอบได้

1.5 จุดอ่อนของจังหวัดนครปฐมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ส่วนใหญ่ของผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็นว่าถึงแม้จังหวัดนครปฐมจะมีสถานที่ ท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีจำนวนมาก โดยถือได้ว่ามีองค์พระปฐมเจดีย์เป็นจุดดึงดูดก็ตาม แต่ โดยภาพรวมแล้วถือว่าสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง นั่นคือ ไม่พบว่ามีแตกต่างไปจากสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น และที่สำคัญสถานที่ท่องเที่ยวหลาย แห่งยังคงขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก

1.6 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐม

ผู้ประกอบการไม่น้อยต้องการให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดูแลรับผิดชอบโดยเฉพาะเรื่องการประชุมสัมพันธให้สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดนครปฐมเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการร่วมค้นหาจุดเด่นที่แท้จริงของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความหลากหลาย แตกต่าง และได้เปรียบไปจากสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ

2. ลักษณะนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดนครปฐมค่อนข้างมีความหลากหลายชาติและมาจากภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ทั้งนี้หากเป็นเขตเอเชีย นักท่องเที่ยวชาวจีนจะนิยมมาเที่ยวกันมากที่สุด รองลงมาจะพบนักท่องเที่ยวชาวเกาหลี ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ (ไปตามการเรียงอันดับมาน้อย) สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวในเขตอื่นจะพบทั้งที่มาจากเขตยุโรป ได้แก่ สเปน อังกฤษ และฝรั่งเศส เขตออสเตรเลียมีทั้งกลุ่มชาวออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ขณะเดียวกันยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวอเมริกันด้วย ทั้งนี้โดยภาพรวมแล้วนักท่องเที่ยวเหล่านี้มักเดินทางมาเที่ยวกันเป็นกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มครอบครัว และยังคงค่อนข้างมีอายุคือ 40 ปีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่

3. รูปแบบการท่องเที่ยว

สำหรับรูปแบบการท่องเที่ยวที่พบว่ามีความสอดคล้องกับจุดแข็งของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมอยู่พอสมควรคือ นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการเที่ยวในรูปแบบหนึ่งวันแล้วเสร็จเป็นส่วนใหญ่ โดยมีทั้งกลุ่มที่นักท่องเที่ยว ซึ่งได้กำหนดสถานที่ท่องเที่ยวไว้แล้วว่าต้องการไปเที่ยวที่ใดบ้าง แล้วจึงให้บริษัททัวร์หรือผู้ประกอบการท่องเที่ยวเป็นผู้ประสานอำนวยความสะดวกและพาเที่ยวชม แสดงว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการทำการบ้านหรือค้นหาข้อมูลมาแล้วเป็นอย่างดีด้วยตนเองหรืออาจใช้วิธีสอบถามจากเพื่อนฝูงและคนมีประสบการณ์เคยท่องเที่ยวในสถานที่เหล่านั้นมาก่อน หรือมีส่วนหนึ่งที่เคยท่องเที่ยวมาแล้วจะกลับมาเที่ยวซ้ำ นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวอีกกลุ่ม ซึ่งเที่ยวตามรูปแบบหรือโปรแกรมที่บริษัททัวร์หรือผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนดไว้

ตารางที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหารของจังหวัดนครปฐม ใน 7 อำเภอ พบว่ามีผลิตภัณฑ์เกษตรที่ผ่านการประเมินมี 59 ชนิด ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรในท้องถิ่นทั้งหมด

การประเมินผลิตภัณฑ์เกษตรระดับแก่นผลิตภัณฑ์ทั้ง 44 ชนิด จาก 59 ชนิด โดยประเมินจากความสด เนื้อ สี กลิ่น รสชาติ และเปลือก เช่น เปลือกที่มีความมันเงา ไม่เหี่ยว พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 38 ชนิด ระดับมาก 6 ชนิด ส่วนปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดไม่มี

ส่วนระดับผลิตภัณฑ์แท้จริง ประเมินจากตราสินค้าเป็นที่รู้จัก การรับรองคุณภาพภายนอก สอดคล้องผลิตภัณฑ์ ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ คงทน รักษาความสดใหม่ ป้องกันการกระเทือน พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินในระดับมาก 6 ชนิด และระดับ ปานกลาง 30 ชนิด ระดับน้อย 5 ชนิด และน้อยที่สุด 3 ชนิด ส่วนระดับมากที่สุดไม่มี

สำหรับระดับส่วนควบของผลิตภัณฑ์เกษตร ประเมินจากการบริการหลังการขาย การประกันคุณภาพ การสั่งซื้อที่สะดวก การสั่งซื้อจำนวนมาก ระบบเงินเชื่อเพื่อการชำระสินค้า การจัดส่งสินค้า พบว่าได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 1 ชนิด ระดับมาก 6 ชนิด ระดับ ปานกลาง 34 ชนิด ระดับน้อย 1 ชนิด น้อยที่สุด 2 ชนิด

โดยสรุปพบค่าเฉลี่ยรวมความเป็นสินค้าเกษตร ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ชนิด ระดับมาก 30 ชนิด ระดับปานกลาง 11 ชนิด และระดับน้อย 1 ชนิด ส่วนน้อยที่สุดไม่มี

ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหารที่ได้รับการประเมินว่ามีศักยภาพ 10 อันดับแรก ได้แก่ น้ำพริกแม่ศรี เบ็ดพะไล (ร้านโกแท้) ผักปลอดสารพิษ ไวน์ส้มโอ (สวีตตีบิวเวอรี) ขนมเป็ยะครูสมทรง หน่อไม้ฝรั่ง ฝรั่ง มะพร้าวน้ำหอม ขนมเป็ยะดอกกุหลาบและ ข้าวหลาม

ทั้งนี้ผลจากการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหารพบจุดแข็ง โอกาสในการพัฒนา จุดอ่อน และอุปสรรคสามารถสรุปดังนี้

น้ำพริกแม่ศรี พบว่ามีศักยภาพไม่ต้องพัฒนาในด้านใด

เปิดพะไล้ (ร้านโกเท้)

จุดแข็ง/โอกาส

เปิดพะไล้รสชาติอร่อย หาซื้อได้สะดวกเนื่องจากมีหลายสาขา การจัดวางผลิตภัณฑ์สวยงาม บริเวณหน้าร้านมีรูปปั้นเป็นเอกลักษณ์ได้ง่ายที่จดจำ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย เช่น การจัดบูธในงานมหกรรมต่างๆ

จุดอ่อน/อุปสรรค

บางครั้งสินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการ ราคาค่อนข้างสูงเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง

ผักปลอดสารพิษ

จุดแข็ง/โอกาส

ภาพลักษณ์ที่ดีของผลิตภัณฑ์ กระแสของการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพทำให้ผักปลอดสารพิษได้รับความนิยม มีตลาดรองรับสินค้าที่แน่นอน

จุดอ่อน/อุปสรรค

ราคาของผักปลอดสารพิษจะมีราคาที่สูงกว่าผักทั่วไป ผู้บริโภคบางรายยังไม่มั่นใจในคุณภาพของสินค้า ประกอบกับมีผู้ประกอบการอื่นๆหลายรายที่ผลิตเช่นเดียวกัน ทำให้มีการแย่งชิงตลาดด้วยการตัดราคาของสินค้า

ไวน์ส้มโอ

จุดแข็ง/โอกาส

เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งมีโอกาสได้รับการพัฒนาส่งเสริมในอนาคต

จุดอ่อน/อุปสรรค

รสชาติยังไม่เข้มข้นส้มโอมีความขม การผลิตเป็นไปในลักษณะอุตสาหกรรมครัวเรือนจึงได้น้อย

ขนมเป็ยะครูสมทรง

จุดแข็ง/โอกาส

ขนมเป็ยะมีรสชาติอร่อยได้มาตรฐาน บรรจุภัณฑ์สวยงามเป็นที่จดจำง่าย ทั้งนี้หากเพิ่มความหลากหลายของบรรจุภัณฑ์ หรือเพิ่มกำลังการผลิตจะทำให้สามารถเพิ่มยอดขายได้

จุดอ่อน/อุปสรรค

สินค้ามีระยะเวลาการเก็บรักษาน้อย ผู้ประกอบการจึงไม่รับคำสั่งซื้อล่วงหน้า ส่งผลให้สินค้ามีราคาค่อนข้างสูง และปริมาณสินค้าไม่พอเพียงต่อความต้องการของตลาด

หน่อไม้ฝรั่ง

จุดแข็ง/โอกาส

เป็นสินค้าส่งออกที่ได้คุณภาพตาม GAP

จุดอ่อน/อุปสรรค

คนไทยบริโภคสินค้าตกเกรด

ข้าวหลาม

จุดแข็ง/โอกาส

ผลิตภัณฑ์มีรสชาติ อร่อย มีความหอม หวาน มัน เป็นที่รู้จัก

จุดอ่อน/อุปสรรค

บรรจุภัณฑ์ ยังไม่มีความสวยงาม และยังไม่ี ตราผลิตภัณฑ์ (BRAND) ที่ระบุแหล่งผลิต ทั้งนี้ควรคำนึงถึงมาตรฐานการผลิตและความสะอาด และปัจจุบันต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ฝรั่ง

จุดแข็ง/โอกาส

มีการจัดประกวดผลไม้ เพื่อเป็นการจูงใจให้เกษตรกรเข้าร่วมและพัฒนาผลผลิตให้ได้รางวัล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มาซื้อผลผลิต

จุดอ่อน/อุปสรรค

ไม่มีการรวมกลุ่มชัดเจน

มะพร้าวน้ำหอม**จุดแข็ง/โอกาส**

มีการทำแปรรูปเพื่อการส่งออก

จุดอ่อน/อุปสรรค

ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกน้อย ส่วนใหญ่จะปลูกมากที่ตำบลบางช้าง ตำบลสามพราน และตำบลท่าตลาด

ขนมเปียะดอกกุหลาบ**จุดแข็ง/โอกาส**

-

จุดอ่อน/อุปสรรค

ต้องพัฒนาด้านการตลาด

ตารางที่ 6 แสดงผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหารของจังหวัดนครปฐม ใน 7 อำเภอ พบว่ามีผลิตภัณฑ์เกษตรที่ผ่านการประเมิน 23 ชนิด ทั้งนี้เป็นผลิตภัณฑ์เกษตรที่นำเข้า 1 ชนิด คือ ปลาหางนกยูงสายพันธุ์ญี่ปุ่น

การประเมินผลิตภัณฑ์เกษตรระดับแก่นผลิตภัณฑ์ทั้ง 23 ชนิด โดยประเมินจากความคงทน ความสวยงาม ความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์ พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 8 ชนิด ระดับมาก 15 ชนิด ส่วนปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดไม่มี

ส่วนระดับผลิตภัณฑ์แท้จริง ซึ่งประเมินจากบรรจุภัณฑ์ สวยงาม ป้องกันการกระเทือน ช่วย รักษาความสดใหม่ ได้รับรองคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก ตราสินค้าเป็นที่รู้จัก จดจำง่าย และสอดคล้องกับตัวผลิตภัณฑ์ พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการประเมินในระดับมาก 5 ชนิด และระดับ ปานกลาง 11 ชนิด ระดับน้อย 7 ชนิด ส่วนระดับมากที่สุด และน้อยที่สุดไม่มี

สำหรับระดับส่วนควบของผลิตภัณฑ์เกษตร (การบริการหลังการขาย การประกันคุณภาพ การสั่งซื้อที่สะดวก การสั่งซื้อจำนวนมาก ระบบเงินเชื่อเพื่อการชำระสินค้า การจัดส่งสินค้า) พบว่าได้รับการประเมินระดับมากที่สุด 1 ชนิด ระดับมาก 3 ชนิด ระดับ ปานกลาง 18 ชนิด ระดับน้อย 1 ชนิด ส่วนน้อยที่สุดไม่มี

โดยสรุปพบค่าเฉลี่ยรวมความเป็นสินค้าเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ชนิด ระดับมาก 6 ชนิด ระดับปานกลาง 15 ชนิด และระดับน้อย 1 ชนิด ส่วนน้อยที่สุดไม่มี

ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหารที่ได้รับการประเมินว่ามีศักยภาพ 10 อันดับแรก ได้แก่ สมุนไพรวังพรหม ว่านหางจระเข้ กลัวยไม้(เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่) ผ้าทอมือ ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ได้แก่สบู่แชมพูครีมอาบน้ำ “นภาลัย” ปลาหางนกยูงสายพันธุ์ญี่ปุ่น ตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทย ปลากัดสวยงาม กลัวยไม้ (ตำบลโพรงมะเดื่อ) และกลุ่มสถานฝึกตบชวา

อย่างไรก็ตามจากการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหารพบจุดแข็งโอกาสในการพัฒนา จุดอ่อน และอุปสรรคดังนี้

สมุนไพรวังพรหม

จุดแข็ง/โอกาส

มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก มีจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีช่องทางการขายที่หลากหลาย อาทิเช่น ทางเว็บไซต์ มีสินค้าที่หลากหลาย

จุดอ่อน/อุปสรรค

มีการนำเข้าวัตถุดิบในบางประเภท

ว่านทางกระแส**จุดแข็ง/โอกาส**

การตลาด สรรพคุณ และ ประโยชน์ต่อสุขภาพ

จุดอ่อน/อุปสรรค

ขาดการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้ประโยชน์และสรรพคุณทางยา

ดอกกล้วยไม้**จุดแข็ง/โอกาส**

มีการบริหารจัดการดีในผู้ประกอบการรายใหญ่ มีตลาดทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ มีศูนย์ให้ความรู้ด้านกล้วยไม้แก่ผู้สนใจ เป็นแหล่งรองรับฝึกงานสำหรับนิสิตและนักศึกษาที่สนใจได้

จุดอ่อน/อุปสรรค

มีการนำเข้าวัตถุดิบในบางประเภท

ผ้าทอมือ**จุดแข็ง/โอกาส**

ฝีมือประณีต และมีผลิตภัณฑ์ให้เลือกหลากหลายชนิด วิถีชาวบ้านในด้านหัตถกรรมกำลังได้รับความนิยม ทำให้สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

จุดอ่อน/อุปสรรค

ผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ขาดแหล่งจำหน่ายสินค้า และไม่ใช้สินค้าพื้นเมืองซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดนครปฐมเท่าที่ควร รวมทั้งขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร (สบู่แชมพูครีมอาบน้ำ"นภาลย์")

จุดแข็ง/โอกาส

มีโอกาสในการพัฒนาด้านการตลาด

จุดอ่อน/อุปสรรค

ต้นทุนการผลิตสูง

ปลาหางนกยูงสายพันธุ์ญี่ปุ่น

จุดแข็ง/โอกาส

มีช่องทางในการขยายและพัฒนาด้านการตลาด

จุดอ่อน/อุปสรรค

ขาดการประชาสัมพันธ์ และบรรจุภัณฑ์ไม่ดึงดูดผู้ซื้อ

ตุ๊กตาแม่ไม้มวยไทย

จุดแข็ง/โอกาส

ผลิตภัณฑ์ผลิตจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ชี้นำงานมีคุณภาพสวยงาม แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยชัดเจน เหมาะกับการเป็นของฝาก

จุดอ่อน/อุปสรรค

ขาดดำเนินการทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ตัวผลิตภัณฑ์ จึงทำให้ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทำให้การผลิตไม่มีความสม่ำเสมอ ซึ่งพบว่า ตามยอดคำสั่งจองหรือสั่งซื้อ

ปลากัดสวยงาม (ปลาจีน)

จุดแข็ง/โอกาส

ผลิตภัณฑ์มีแหล่งส่งจำหน่ายหลักในต่างประเทศ (ประเทศจีน) ส่วนตลาดภายในประเทศคือ ตลาดจตุจักร และในปัจจุบันยุทธศาสตร์จังหวัดได้สนับสนุนให้มีการเพาะเลี้ยงเพื่อการส่งออก

แม้ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ยังเป็นรายย่อย จึงไม่มีการรวมกลุ่มกันชัดเจน แต่มีแนวโน้มที่จะมีการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างความเข้มแข็งกันในอนาคต

จุดอ่อน/อุปสรรค

ขาดการประชาสัมพันธ์

กล้วยไม้

จุดแข็ง/โอกาส

ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสวยงาม มีตลาดที่แน่ชัดทั้งในประเทศและการส่งออกเช่นตลาดหมู่เกาะฮาวาย มีเครือข่ายของผู้ผลิตและตลาดที่ชัดเจน ได้รับการสนับสนุนการปลูกให้เป็นไปตามมาตรฐาน GAP และเพิ่มโอกาสในการส่งออกมากยิ่งขึ้น

จุดอ่อน/อุปสรรค

สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่เด่นชัด

กลุ่มสานผักตบชวา

จุดแข็ง/โอกาส

ทางกลุ่มหัตถกรรมมีการบริหารจัดการที่ดี มีความสามัคคีในการทำงาน ซึ่งสามารถพัฒนาในการผลิตสินค้าของตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ผักตบชวา มีการสาธิตและการเรียนการสอนในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากผักตบชวา ผ่านของวิทยากรของกลุ่มที่มีความสามารถในการถ่ายทอด นอกจากนี้การผลิตของกลุ่มยังมีความต่อเนื่องส่งผลให้คุณภาพออกมาเป็นที่ยอมรับ ซึ่งปัจจุบันทางกลุ่มเป็นแหล่งศึกษาดูงาน และเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตคนไทยโบราณ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสามารถจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน/อุปสรรค

ขาดบุคลากรในการจำหน่ายสินค้า และผู้จัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าเป้าหมาย

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยจากการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเบื้องต้นพบว่า จังหวัดนครปฐมมีแหล่งท่องเที่ยว 146 แห่ง (ตารางที่ 1) โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด (87 แห่ง) รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (45 แห่ง) และน้อยที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (14 แห่ง)

เมื่อดำเนินการศึกษาและจัดทำการศึกษาประชาชนแล้วพบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวเพียง 31 แห่ง (ตารางที่ 4) ที่มีศักยภาพ โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มากที่สุด 17 แห่ง รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 8 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวซึ่งดำเนินการโดยเอกชนจึงมีความพร้อมในการให้บริการ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการ โดยชุมชนพบว่ายังคงมีปัญหาในการบริหารจัดการ และการสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาหลักของแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง คือ การประชาสัมพันธ์ และการขาดความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดนครปฐม

สำหรับการสำรวจผลิตภัณฑ์เกษตร ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทอาหาร และประเภทไม่ใช่อาหารในจังหวัดนครปฐมผลการวิจัยเบื้องต้นพบว่า มีผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร 112 ชนิด (ตารางที่ 2) โดยเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 110 ชนิด และนำเข้าจากภายนอกเพียง 2 ชนิด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหาร มีจำนวน 60 ชนิด (ตารางที่ 3) โดยเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรของท้องถิ่น 56 ชนิด และนำเข้าจากภายนอก 4 ชนิด

เมื่อดำเนินการศึกษาและทำการประชาสัมพันธ์แล้วพบว่ามีผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร ถึง 59 ชนิด (ตารางที่ 5) ที่ผ่านการประเมินและทั้งหมดเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรภายในท้องถิ่นจึงเห็นได้ว่า จังหวัดนครปฐมมีศักยภาพในการผลิตผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทอาหาร ส่วนผลิตภัณฑ์เกษตรประเภทไม่ใช่อาหารมี 23 ชนิด (ตารางที่ 6) ที่ผ่านการประเมินโดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากภายนอกเพียง 1 ชนิด สำหรับปัญหาของผลิตภัณฑ์เกษตรที่พบ คือ ไม่มีตราผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ไม่มีความสวยงาม ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าบนบรรจุภัณฑ์ บางชนิดยังขาดมาตรฐาน ขาดการรวมกลุ่มผู้ผลิต ขาดแหล่งจำหน่าย และการพัฒนาเรื่องการตลาด